

IVXV haldusteenuse kasutusjuhend

Juhend

Versioon 1.8.1

16.12.2022

19 lk

Dok IVXV-JHT-1.8.1

Sisukord

Sisukord	2
1 Annotatsioon	3
2 Ülevaade	4
2.1 Haldusliidese funktsionaalsus	4
2.2 Ligipääse haldusliidesele	5
2.3 Kasutajaliidese ülevaade	5
2.4 Seadistuste, nimekirjade ja volituste koostamine ning laadimine	5
3 Üldseisund	6
3.1 Kogumisteenuse üldseisund	6
4 Nimekirjade haldamine	7
4.1 Valikute nimekiri	7
4.2 Valijate nimekirjad	7
4.3 Ringkondade nimekiri	8
4.4 Nimekirjade laadimine kogumisteenusesse	8
5 Statistika jälgimine	9
5.1 Statistika genereerimine	9
5.2 Statistika sisu	9
6 Kasutajate haldus	11
6.1 Kasutajate nimekiri	11
6.2 Kasutaja volituste laadimise vorm	11
7 Teenuste haldus	12
7.1 Teenuste kokkuvõte	12
7.2 Teenuste nimekiri	12
8 Väljavõtete allalaadimised	14
8.1 Hääletamise detailstatistika allalaadimine	14
8.2 Hääletamise seansside väljavõtte allalaadimine	14
8.3 E-valimiskasti allalaadimine	14
8.4 Töötlemisrakenduse sisendi aluse allalaadimine	15
9 Seadistuste rakendamise seisundid	16
9.1 Seadistuste laadimine kogumisteenusesse	17
10 Haldussündmuste logi jälgimine	18
10.1 Logisündmused	18

PEATÜKK 1

Annotatsioon

IVXV kogumisteenuse haldusteenuse kasutajaliidese kasutusjuhend.

Käesolev juhend on mõeldud kogumisteenuse haldamisega tegelevatele kasutajatele ning katab järgnevaid valdkondi:

- Kogumisteenusele seadistuste, nimekirjade ja volituste rakendamine;
- Kogumisteenuse seisundi jälgimine;
- Kogumisteenuse väljavõtete allalaadimine (e-valimiskast, hääletamise detailstatistika, hääletamisseansside nimekiri);
- Kogumisteenuse haldussündmuste logi jälgimine.

2.1 Haldusliidese funktsionaalsus

Haldusliides on kogumisteenuse haldamise teenuse veebipõhine kasutajaliides ja sel-
lel on järgmised funktsioonid:

- Kogumisteenuse seisundi ja ajaloo kohta ülevaate esitamine:
 - Koondülevaade;
 - Teenuste seisund;
 - Valmisnimekirjade seisund;
 - Üldstatistika;
 - Kogumisteenuse haldussündmuste logi;
- Korralduste laadimine kogumisteenusesse;
- Kasutajate haldamine;
- Väljavõtete allalaadimine:
 - Hääletamise detailstatistika allalaadimine;
 - Hääletamiseseansside nimekirja allalaadimine;
 - E-valimiskasti allalaadimine.

2.2 Ligipääse haldusliidesele

Kogumisteenuse haldusliides on kasutatav veebisirviku abil. Haldusliidesele ligipääsuks vajaliku URL-i annab kasutajatele IVXV süsteemihaldur.

Haldusliidesele pääsevad ligi ainult volitatud kasutajad, kes on ennast autentunud ID-kaardiga. Kasutajale pakutavate funktsioonide hulk sõltub kasutaja volitustest.

2.3 Kasutajaliidese ülevaade

Lehe ülaosas asub lehe päis, kus on kirjas haldusliidese nimi ja ikoon sisselogitud kasutaja andmete vaatamiseks.

Lehe vasakus servas asub menüüriba, mille abil saab navigeerida alamlehtede vahel.

Märkus: Kasutajaliides skaleerub ka madala resolutsiooniga ekraanidele, siis peidetakse menüüosa vaikumisi vaatest ja see on avatav lehe päisest.

2.4 Seadistuste, nimekirjade ja volituste koostamine ning laadimine

Kasutajaliides kaudu on võimalik süsteemi laadida kogumisteenuse seadistusi, valikute- ja valijate nimekirju ning kasutajate volitusi.

Nende andmete peavad olema vormistatud digitaalselt signeeritud korraldusena. Seadistuspakkide ettevalmistamine on kirjeldatud dokumendis IVXV seadistuste koostamise juhend.

Süsteemi laaditud seadistuspakke on võimalik alla laadida, kui klõpsata kasutajaliidese seadistuspaki versiooniandmetel.

Üldseisundi leht avaneb menüüvalikust `Üldseisund`.

3.1 Kogumisteenuse üldseisund

Kogumisteenuse üldseisundi vaates kuvatakse järgnevaid andmeid:

1. Valimiste identifikaator;
2. Kogumisteenuse seisund;
3. Käimasolev hääletusetapp;
4. Kogumisteenusele rakendatud seadistuste ja nimekirjade versioonid;
5. Mikroteenuste seisundite kokkuvõte;
6. Kogumisteenuse tarkvarapakkide seisund;
7. Kogumisteenuses registreeritud kasutajate arv;
8. Kogumisteenusesse laaditud korralduste arv.

Kogumisteenuse üldseisundi tuvastamiseks kogub haldusteenus korrapäraselt alamteenustelt nende seisundi kohta andmeid ja peab selle üle arvestust.

Märkus: Kogumisteenusesse laaditud korraldused jagunevad aktiivseteks ja arhiveeritud korraldusteks. Aktiivsed korraldused on hetkel teenusele rakendatud. Arhiveeritud korraldused on süsteemi laaditud, kuid pole rakendatud - näiteks uuema versiooniga asendatud korraldused.

Nimekirjade haldamine

Nimekirjade haldamise leht avaneb menüüvalikust `Nimekirjad`.

4.1 Valikute nimekiri

Valikute nimekirja kohta kuvatakse nimekirja seisundit ja laaditud nimekirja korral selle versiooni (nimekirja signeerija andmed koos digiallkirja ajatempliga).

Nimekirja võimalikud seisundid on:

1. Laadimata;
2. Laaditud haldusteenusesse;
3. Rakendatud kogumisteenusele.

4.2 Valijate nimekirjad

Valijate nimekirjade kohta kuvatakse nimekirjade koguarvu, nimekirjade arvu seisundi kaupa ning loetelu kõigi kogumisteenuses registreeritud nimekirjade kohta (versioon ja seisund).

Valijate algnimekirja korral on nimekirja versioon nimekirja signeerija andmed koos digiallkirja ajatempliga; muudatusnimekirja korral nimekirja allalaadimise URL koos allalaadimise hetke ajatempliga.

Nimekirja võimalikud seisundid on:

1. Rakendamise ootel;

2. Rakendatud kogumisteenusele;
3. Vigane;
4. Vahele jäetud.

4.3 Ringkondade nimekiri

Ringkondade nimekirja kohta kuvatakse nimekirja seisundit ja laaditud nimekirja korral selle versiooni (nimekirja signeerija andmed koos digiallkirja ajatempliga).

Nimekirja võimalikud seisundid on:

1. Laadimata;
2. Laaditud haldusteenusesse;
3. Rakendatud kogumisteenusele.

4.4 Nimekirjade laadimine kogumisteenusesse

Nimekirjade laadimiseks kogumisteenusesse on lehe allosas laadimisvorm. Laadida on lubatud ainult volitatud kasutajate poolt digitaaltelt signeeritud nimekirju.

Märkus: Nimekirjade laadimise järjekord ei ole oluline. Enne nimekirjade laadimist tuleb laadida valimiste seadistused.

Tähtis: Valikute nimekirja on võimalik kogumisteenusele rakendada ainult üks kord!

Statistika jälgimine

Statistika jälgimise leht avaneb menüüvalikust *Statistika*. Hääletamise detailstatistika allalaadimine on kirjeldatud lõigus *Väljavõtete allalaadimised*.

5.1 Statistika genereerimine

Statistika vaates kuvatavad andmed genereeritakse ja uuendatakse korrapäraselt seireserveris (logimonitor) ning laaditakse automaatselt haldusliidesesse.

Haldusliideses kuvatav statistika kajastab kogumisteenuse seisundit mõningase viivitusega (harilikult kuni 10 minutit).

5.2 Statistika sisu

Kuvatavad andmed on järgmised:

1. Kogutud häälte arv;
2. Hääletajate arv;
3. Kontrollitud häälte arv;
4. Hääle kontrollijate arv;
5. Hääletajate jaotumine:
 1. Soo kaupa;
 2. Vanusegrugi kaupa;
 3. Autentimisvahendi kaupa;
 4. Operatsioonisüsteemi kaupa;

5. Riigi kaupa (vastavalt hääletaja IP-aadressile).

6. Korduvhääletamiste statistika.

Statistikat on võimalik filtreerida ringkondade ja jaoskondade kaupa (juhul, kui ringkondade nimekiri on laaditud haldusteenusesse).

PEATÜKK 6

Kasutajate haldus

Kasutajate halduse leht avaneb menüüvalikust *Kasutajad*.

6.1 Kasutajate nimekiri

Kasutajate nimekirjas kuvatakse kõigi haldusteenuses registreeritud kasutajate andmeid sortituna kasutaja ID-kaardi üldnime (CN - *Common Name*) järgi:

1. Järjekorranumber nimekirjas;
2. Üldnimi;
3. Kasutaja rollid.

6.2 Kasutaja volituste laadimise vorm

Kasutaja volituste laadimiseks kogumisteenusesse on lehe allosas laadimisvorm. Laadida on lubatud ainult volitatud kasutajate poolt digitaaltelt signeeritud volitusi.

Teenuste haldus

Teenuste haldamise leht avaneb menüüvalikust *Teenused*.

7.1 Teenuste kokkuvõte

Teenuste kokkuvõttes kuvatakse kõikide registreeritud teenuste ülevaadet seisundi kaupa. Iga seisundi järel kuvatakse selles seisundis olevate teenuste arvu:

1. Paigaldamata – teenus pole paigaldatud;
2. Paigaldatud – teenus on paigaldatud ja sellele on rakendatud usaldusjuure seadistus, kogumisteenuse tehniline seadistus. Valimiste seadistus on teenusele rakendamata;
3. Seadistatud – teenusele on rakendatud kõik seadistused ja teenus on töökorras;
4. Tõrge – teenuse toimimises on avastatud tõrge;
5. Eemaldatud – teenuse on kogumisteenuse koosseisust eemaldatud.

7.2 Teenuste nimekiri

Teenuste nimekirjas kuvatakse kõiki haldusteenuses registreeritud teenuseid. Iga teenuse kohta kuvatakse:

Teenuste halduse vaates kuvatakse alamteenuste nimekirja, mis on sorditud teenuse identifikaatori järgi:

1. Teenuse identifikaator;
2. Teenuse alamvõrk;

3. Teenuse liik;
4. Teenuse seisund;

Kui haldusteenus on alamteenuse kohta tuvastanud seadistuste puudumise või veaolukorra, siis vastav teave kuvatakse teenuse all. Iga teenuse kohta kuvatakse korraga vaid ühte teadet.

Nimekirjas teenuse kirjel klõpsates avaneb kirje all tabel täpsema infoga:

1. Teenuse korrasoleku kontrolli poolt tuvastatud järjestikune vigade arv (ainult teenustel, mis on olekus seadistatud või tõrge);
2. Teenuse korrasoleku kontrolli viimase läbiviimise aeg (ainult teenustel, mis on olekus seadistatud või tõrge);
3. Teenusele rakendatud tehnilise seadistuse versioon;
4. Teenusele rakendatud valimiste seadistuse versioon;
5. Teenuse IP-aadress ja port;
6. Teenuse TLS-sertifikaadi kontrollsumma (SHA256);
7. Teenuse TLS-sertifikaadile vastava võtme kontrollsumma (SHA256);
8. Mobiil-ID/Smart-ID tugiteenuste jagatud krüptimissaladuse kontrollsumma (SHA256);

Väljavõtete allalaadimised

Väljavõtete allalaadimise leht avaneb menüüvalikust `Allalaadimised`.

8.1 Hääletamise detailstatistika allalaadimine

Detailstatistika on JSON-vormingus ja see genereeritakse hääletamisteenuses.

8.2 Hääletamise seansside väljavõtte allalaadimine

Hääletamise ja hääle kontrollimise seansside väljavõtte on CSV-vormingus ja see koostatakse logiseire teenuses.

8.3 E-valimiskasti allalaadimine

E-valimiskasti allalaadimise vormil on võimalik:

- Algatada e-valimiskasti koostamist;
- Koostatud e-valimiskaste alla laadida.

E-valimiskasti on võimalik koostada konsolideerimata ja konsolideeritud kujul. Konsolideerimine on ressursinõudlik tegevus ja seda on vaja kasutada vaid juhul, kui häälte kogumisel on esinenud probleeme talletusteenusega.

Enne hääletamisperioodi lõppu allalaaditav e-valimiskast on mõeldud varundamiseks, pärast hääletusperioodi lõppu allalaaditud e-valimiskast on mõeldud häälte kokkulegemiseks.

Tähelepanu: E-valimiskasti koostamine võib olla aeganõudev tegevus! See sõltub kogutud häälte arvust, varundatud e-valimiskastide arvust, teenusmasinate riistvaralisest võimekusest, teenusmasinaid ühendava võrgu läbilaskevõimest ja süsteemi koormusest.

8.4 Töötlemisrakenduse sisendi aluse allalaadimine

Töötlemisrakenduse sisendi alus on häälte töötlemiseks vajalike sisendfailide komplekt ZIP-vormingus konteinerina ja see koostatakse haldusteenuses.

Seadistuste rakendamise seisundid

Seadistuste seisundite jälgimise leht avaneb menüüvalikust `Seadistused`.

Seisundit kuvatakse järgmiste seadistuste kohta:

- Usaldusjuure seadistused;
- Tehniline seadistus;
- Valimiste seadistus;
- Valikute nimekiri;
- Ringkondade nimekiri;
- Valijate nimekirjad.

Seisundit ei kuvata järgmiste seadistuste kohta:

- Kasutaja volitused (on laadimisel kohe rakendatud).

Haldusteenusesse laaditud seadistuste kohta kuvatakse:

- Seadistuse rakendamise seisundit;
- Aktiivse seadistuse versiooni;
- Seadistuste rakendamise katsete arvu;
- Rakendamisele saadetud seadistuse kohta ka rakendamise logi.

9.1 Seadistuste laadimine kogumisteenusesse

Tehnilise seadistuse ja valimiste seadistuste laadimiseks kogumisteenusesse on lehe allosas laadimisvorm. Laadida on lubatud ainult volitatud kasutajate poolt digitaaltelt signeeritud seadistuspakke. Seadistuste laadimise järjekord ei ole oluline. Valimiste seadistuse laadimine on eelduseks valimiste nimekirjade laadimisele.

Märkus: Usaldusjuure seadistuse laadib kogumisteenuse haldur käsurealt. Enne usaldusjuure laadimist pole kogumisteenuse haldusliidest võimalik kasutada.

Haldussündmuste logi jälgimine

Kogumisteenuse sündmuste logi sirvimise leht avaneb menüüvalikust `Logiraamat`.

Logis on järgmised väljad:

1. `Aeg` - sündmuse registreerimise aeg;
2. `Teenus` - teenuse identifikaator;
3. `Tase` - logisündmuse tase (`INFO` või `ERROR`);
4. `Sündmus` - sündmuse liigi identifikaator;
5. `Kirjeldus` - sündmuse tekstiline kirjeldus.

Logi on võimalik filtreerida ja välja väärtuse järgi sortida.

10.1 Logisündmused

Kogumisteenuse olekud:

COLLECTOR_INIT Kogumisteenuse lähtestamine (käsuga `ivxv-collector-init`);

COLLECTOR_RESET Kogumisteenuse seadistuste lähtestamine (usal-
dusjuure laadimine);

COLLECTOR_STATE_CHANGE Kogumisteenuse olekumuutus;

Korralduste laadimine:

CMD_LOAD Korraldusfaili haldusteenusesse laadimine;

CMD_LOADED Edukalt laaditud korraldusfaili registreerimine haldustee-
nuses;

CMD_REMOVED Korraldusfaili eemaldamine haldusteenusest;
VOTER_LIST_DOWNLOADED Valijate muudatusnimekirja allalaadimine;
VOTER_LIST_DOWNLOAD_FAILED Valijate muudatusnimekirja nurjunud allalaadimine;
VOTER_LIST_NOT_FOUND Valijate järgmist muudatusnimekirja ei leitud Valimiste Infosüsteemis;

Kasutajaõiguste muutused:

PERMISSION_SET Kasutajale õiguse määramine;
PERMISSION_RESET Kasutaja õiguste lähtestamine;

Hääletusperioodi registreerimine:

SET_ELECTION_TIME Hääletusperioodi algus- ja lõpuaegade registreerimine;

Mikroteenuste haldus:

SERVICE_REGISTER Teenuse registreerimine haldusteenuses;
SERVICE_CONFIG_APPLY Seadistuse rakendamine teenusele;
SERVICE_STATE_CHANGE Teenuse olekumuutus;
SECRET_INSTALL Saladuse laadimine teenusele.